

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут держави і права імені В. М. Корецького

Альманах
ПРАВА

**ОСНОВОПОЛОЖНІ
ПРИНЦИПИ ПРАВА
ЯК ЙОГО ЦІННІСНІ ВИМІРИ**

Науково-практичний юридичний журнал

Випуск 3

Київ — 2012

Редакційна колегія:

- Шемшученко Ю. С.** — д.ю.н., професор, академік НАН України, директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, *(головний редактор)*;
- Оніщенко Н. М.** — д.ю.н., професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений юрист України, *(заступник головного редактора)*;
- Макаренко Л. О.** — к.ю.н., старший науковий співробітник відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, *(відповідальний секретар)*;
- Андрійко О. Ф.** — д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України, в.о. завідувача відділом проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений юрист України;
- Горбатенко В. П.** — д.політ.н., професор, заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України;
- Денисов В. Н.** — д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України, завідувач відділу міжнародного права та порівняльного правознавства Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України;
- Зайчук О. В.** — д.ю.н., професор, академік НАПрН України, завідувач кафедри теорії держави і права Національного університету ім. Тараса Шевченка;
- Костенко О. М.** — д.ю.н., професор, академік НАПрН України, завідувач відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України;
- Кресіна І. О.** — д.політ.н., професор, завідувач відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України;
- Малишева Н. Р.** — д.ю.н., професор, академік НАПрН України, завідувач відділу космічного права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений юрист України;
- Нагребельний В. П.** — к.ю.н., член-кореспондент НАПрН України, заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України;
- Оксамитний В. В.** — д.ю.н., професор, керівник Центру порівняльного правознавства, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Інституту міжнародного права і економіки ім. О. С. Грибоєдова;
- Пархоменко Н. М.** — д.ю.н., старший науковий співробітник, вчений секретар Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений юрист України;
- Семчик В. І.** — д.ю.н., професор, член-кореспондент НАН України, академік НАПрН України, завідувач відділу правових проблем аграрного, земельного та екологічного права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України;
- Сіренко В. Ф.** — д.ю.н., професор, член-кореспондент НАН України, академік НАПрН України, головний науковий співробітник відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України;
- Усенко І. Б.** — к.ю.н., професор, завідувач відділу історико-правових досліджень Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України;
- Шевченко Я. М.** — д.ю.н., професор, академік НАПрН України, завідувач відділу проблем цивільного, трудового і підприємницького права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України.

АЛЬМАНАХ ПРАВА. Основоположні принципи права як його ціннісні виміри. Науково-практичний юридичний журнал. Випуск 3. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. — 492 с.

У виданні проаналізовано теоретико-правові засади та виміри принципів права. Дана категорія розглядається у контексті ціннісних властивостей права та сучасної правореалізаційної практики. Особливо слід підкреслити у цьому форматі доктринальну думку провідних учених України, теоретиків права та спеціалістів галузевих спрямувань.

Науково-практичний юридичний журнал розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та наукових установ, докторантів, аспірантів, студентів юридичного напрямку, практичних працівників та інших осіб.

Адреса редакційної колегії:

м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4, кім. 202. тел./факс (044) 278-80-24

ЗМІСТ

<i>Шемшученко Ю. С.</i>	Вступне слово	10
ПРИНЦИПИ ПРАВА: ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА ВИМІРИ		13
<i>Онiщенко Н. М.</i>	Принцип законності: наукові реалії сьогодення	13
<i>Селіванов А. О.</i>	Від правової до конституційної держави: шлях теорії та практики еволюційних змін	19
<i>Зайчук О. В.</i>	Принципи права в контексті розвитку загальної теорії держави і права	21
<i>Шевченко Я. М.</i>	Ціннісні виміри права як феномена, регулюючого поведінку людини . . .	28
<i>Семчик В. І.</i>	Принципи кооперативного права	30
<i>Пархоменко Н. М.</i>	Конституційна законність як мета, вимога та правовий режим: теоретичні аспекти	36
<i>Колодій А. М.</i>	Принципи права: генеза, поняття, класифікація та реалізація.	40
<i>Гусарєв С. Д.</i>	Гуманізм як основоположна ідея сучасного правового світогляду.	44
<i>Тихомиров О. Д.</i>	Принципи права в компаративістському контексті.	49
<i>Ковальський В. С.</i>	Функції права: ціннісний та сутнісний виміри.	54
<i>Шевченко А. Є., Туренко О. С.</i>	«Покарання» та «намір» в канонічному праві: сподівання П'єра Абеляра	59
<i>Стеценко С. Г.</i>	Основоположні принципи соціальної держави	63
<i>Лоцихін О. М.</i>	Конституція України та принципи соціальної держави	67

<i>Андрійко О. Ф., Нагребельний В. П., Кисіль Л. Є., Педько Ю. С., Дерець В. А., Пухтецька А. А., Кірмач А. В.</i>	Принцип верховенства права: проблеми тлумачення та застосування в адміністративному праві	71
<i>Плавич В. П., Плавич С. В.</i>	Зasadничі принципи правотворчої діяльності як основа її ефективності.	77
<i>Батанов О. В.</i>	Принципи місцевого самоврядування як ціннісний вимір сучасного муніципалізму в Україні	82
<i>Мяловицька Н. А.</i>	Автономія: поняття, принципи, класифікація	86
<i>Кампо В. М.</i>	Основні принципи діяльності Конституційного Суду України: структурний вимір	90
ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВА		96
<i>Біржакова Є. О.</i>	Порівняльна характеристика властивостей та принципів права (теоретико-правовий аспект)	96
<i>Бобровник С. В.</i>	Правовий компроміс і правовий конфлікт як ціннісні виміри права.	100
<i>Богініч О. Л.</i>	Принципи права: окремі онтологічні, гносеологічні та аксіологічні проблеми.	104
<i>Бондарук Т. І.</i>	Ціннісна поведінкова модель шляхтича за Литовським статутом 1529 р.	108
<i>Васецький В. Ю.</i>	Історико-філософський аспект природно-правового і позитивно-правового принципів праворозуміння.	112
<i>Вергелес Д. Є.</i>	Основоположні принципи кодифікації законодавства.	116
<i>Волкова О. М.</i>	Новий погляд на громадянське суспільство: реалії і перспективи	120
<i>Гетьман- Пятковська І. А.</i>	Ціннісний вимір взаємодії принципів права і принципів моралі	124
<i>Гольцова О. Є.</i>	Взаємозв'язок та взаємоузгодженість основоположних принципів права та нетипових соціальних регуляторів	128
<i>Гусарєва О. С.</i>	Ідея справедливості у праві: історичний аспект	132

<i>Данич О. Ф.</i>	Соціальна функція сучасної держави у контексті розвитку основоположних принципів права.	136
<i>Денисюк М. В.</i>	Принцип верховенства права як основа розвитку правової держави та громадянського суспільства.	140
<i>Дідич Т. О.</i>	Значення та роль держави в сфері правотворчої діяльності в сучасних умовах: постановка проблеми	144
<i>Жуков Є. В.</i>	Інформаційна держава як концепція новітньої доби	149
<i>Захаркевич Т. С.</i>	Правова поведінка та основоположні принципи права	153
<i>Зінченко О. В.</i>	Соціальна цінність юридичних конструкцій у процесі розвитку права.	158
<i>Іванова А. Ю.</i>	Порівняльно-правовий метод як методологічний інструментарій прихильників наукового напрямку «політики права»	161
<i>Кабанець О. С.</i>	Верховенство права як ціннісна складова демократії	165
<i>Карась А. Г.</i>	Верховенство права як ціннісна характеристика права.	170
<i>Карпічков В. О.</i>	Правова реальність як вияв цінності права: підходи до характеристики	175
<i>Кириченко О. М.</i>	Казуальне тлумачення норми права: аксіологічний аспект	179
<i>Котенко О. А.</i>	Правове регулювання в контексті дії права та його основоположних принципів.	182
<i>Лебедєва О. В.</i>	Правова держава: поняття та принципи	186
<i>Лисюк І. І.</i>	Значення дії соціальних норм у суспільному житті	191
<i>Луцький Р. П.</i>	Концептуальні підходи щодо розуміння сутності позитивного права	196
<i>Львова О. Л.</i>	Принцип рівності у праві як ціннісна складова гендерної політики	199
<i>Макаренко Л. О.</i>	Верховенство права як принцип природного права	204
<i>Міма І. В.</i>	Релігійні норми як соціально-правотворчі чинники суспільства	212
<i>Мішина Ж. В.</i>	Медіація як альтернативна форма вирішення спорів	215
<i>Музика І. В.</i>	Принцип історизму у царині досліджень вітчизняної соціології права кінця XIX — початку XX століття	220

<i>Перепелюк А. М.</i>	Принципи та вимоги права як основоположні засади правозастосовчої діяльності	225
<i>Потапенко Н. А.</i>	Організаційно-правові засади розвитку правової освіти у загальноосвітніх навчальних закладах України	229
<i>Ротару А. В.</i>	Механізм зближення національних правових систем	233
<i>Свиридюк Н. П.</i>	Сутність принципів юридичної відповідальності	236
<i>Сотник А. Л.</i>	Евристичний потенціал правової політології в осмисленні політико-правової дійсності	239
<i>Стрельцова О. В.</i>	Загальні принципи права як джерело права Європейського Союзу	243
<i>Ступак А. Л.</i>	Принципи правового порядку: деякі аспекти розгляду	248
<i>Сунєгін С. О.</i>	Основоположні принципи права: загальна характеристика та деякі аспекти реалізації	253
<i>Тарабукін О. Ю.</i>	Соціальна цінність права	257
<i>Тарахонич Т. І.</i>	Принципи юридичної відповідальності в системі принципів права	262
<i>Ткачук А. С.</i>	Правосвідомість молоді як системоутворюючий фактор правової демократичної держави	265
<i>Худояр Л. В.</i>	Принцип рівності в українському праві козацько-гетьманської доби	270
<i>Червінська Н. В.</i>	Роль основоположних принципів права у вдосконаленні законодавства України	276
<i>Шаганенко В. П.</i>	Роль та значення принципів права в системі права	280

ПРИНЦИПИ ПРАВА: ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ

<i>Абасов Г. Г.</i>	Поняття принципу конституційного гарантування прав місцевого самоврядування	287
<i>Айріян К. Б.</i>	Конституційний принцип рівності громадян у доступі до конституційного правосуддя	290
<i>Андрєєв Д. В.</i>	Правосуддя як спосіб відновлення справедливості: аналіз засобів здійснення	294

<i>Батанова Н. М.</i>	Принципи конституційно-правової відповідальності	298
<i>Білозьоров Є. В.</i>	Національне та міжнародне право: порівняльно-правовий вимір	303
<i>Бобечко Н. Р.</i>	Проведення з перевірки судових рішень у проекті КПК України: здобутки і прорахунки	306
<i>Ващенко А. Г.</i>	Кримінальна відповідальність батьків за доведення до самогубства власної неповнолітньої дитини	310
<i>Власов А. О.</i>	Проблеми законодавчого регулювання надання адміністративних послуг	313
<i>Войтенко Т. В.</i>	Диспозитивність як принцип цивільного процесуального права та його реалізація при розгляді справ про визнання шлюбу недійсним. .	316
<i>Волохов О. С.</i>	Забезпечення права на страйк у міжнародно-правових актах, ратифікованих Україною.	321
<i>Грбарчук С. Г.</i>	Принципи здійснення договору дарування.	326
<i>Зелена І. В.</i>	До питання генезису приватного права	327
<i>Ізарова І. О.</i>	Проблеми реалізації принципу колегіального розгляду цивільних справ у провадженні у зв'язку із нововиявленими обставинами	332
<i>Князєва Д. О.</i>	Правове регулювання україно-іспанських відносин у сфері економічного та промислового співробітництва	336
<i>Козік М. А.</i>	Деонтологічні засади забезпечення соціального партнерства за участю міліції	339
<i>Коструба А. В.</i>	До питання про особливості механізму припинення зобов'язань в силу правоприпиняючого юридичного факту — передання відступного.	342
<i>Кравченко В. Г.</i>	Визначення поняття трудової міграції	346
<i>Кушнарєва О. В.</i>	Основні форми упорядкування нормативної правової термінології	351
<i>Куян І. А.</i>	«Суверенітет» як базова категорія інститутів і принципів конституційного права України.	355
<i>Лебедєв Д. В.</i>	Робота Міністерства народного здоров'я та опікування з розвитку медичної освіти в Українській державі у 1918 р.	359
<i>Лук'янов О. Л.</i>	Співробітництво миротворчих місій Організації Об'єднаннях Націй: участь України.	362
<i>Мельник А. А.</i>	Якість як принципова вимога дієвого закону	366

<i>Мозолюк-Боднар Л. М.</i>	Соціальна цінність та призначення державної дисципліни	369
<i>Мусієнко Т. В.</i>	Принципи державного управління у сфері альтернативної енергетики України	373
<i>Нігрєєва О. О.</i>	Суверенітет як обов'язок: нове розуміння концепту	378
<i>Опенько Д. А.</i>	Історико-правова еволюція інституту банкрутства	382
<i>Павленко І. В.</i>	Чи обтяжує покарання за незаконне проведення аборту вагітність потерпілої?	385
<i>Падалко Г. В.</i>	Принципи місцевого самоврядування, принципи муніципального права та принципи служби в органах місцевого самоврядування в Україні: проблеми співвідношення та взаємодії	387
<i>Плотнікова М. В.</i>	Загальна характеристика державного регулювання діяльності банків в Україні.	392
<i>Приходько Х. В.</i>	Принципи репрезентативності та дезінтермедіації в конституційному процесуальному праві як його ціннісні орієнтири	396
<i>Семчик О. О.</i>	Принципи публічної фінансової діяльності як системоутворюючі поняття фінансового права	400
<i>Сімутіна Я. В.</i>	Правові презумпції та їх взаємозв'язок з принципами трудового права.	404
<i>Суржінський М. І.</i>	Принципи громадянства: поняття, теоретичні проблеми систематизації та класифікації.	408
<i>Цюприк Н. О.</i>	Принципи та підстави притягнення до адміністративної відповідальності працівників органів внутрішніх справ	413
<i>Чумак В. Г.</i>	Роль судового прецедента как источника права.	417
<i>Шемшученко С. О.</i>	Двосторонні інвестиційні договори: типова структура, поняття і формулювання положень	420
<i>Щербанюк О. В.</i>	Визначальна роль народного суверенітету для конституційного принципу народовладдя	425
<i>Юркевич Х. І.</i>	Відкликання представника у теорії та практиці народного представництва	430

СЛОВО МОЛОДИМ

<i>Винницький А. А.</i>	Верховенство права в Україні: проблемно-перспективний аспект	434
<i>Гізун Н. С.</i>	Щодо окремих негативних аспектів податкового законодавства у сфері підприємницького права	437
<i>Гольцов І. С.</i>	Принцип рівності в гендерних правовідносинах	440
<i>Грабова О. В.</i>	Деякі аспекти співвідношення права та моралі на сучасному етапі	445
<i>Дьоміна К. А.</i>	Правовий нігілізм в Україні: випадковість чи закономірність?	448
<i>Івченко В. В.</i>	Принципи справедливості та гуманізму у кримінальному праві	451
<i>Матат А. В.</i>	Удосконалення рівня правової культури суспільства як дієвий принцип розвитку правової системи України	455
<i>Матушак М. Р.</i>	Роль місцевих бюджетів у становленні фінансової основи місцевого самоврядування	459
<i>Михайлюк Я. Б.</i>	Критерії трудової правосуб'єктності фізичної особи-роботодавця	464
<i>Поп С. Й.</i>	Теоретико-правові засади правового регулювання повної матеріальної відповідальності працівника	467
<i>Ралдугіна Д. В.</i>	Загальні засади цивільного права: принципи справедливості, добросовісності, розумності	472
<i>Самойленко О. С.</i>	Договір про спільну діяльність як форма державно-приватного партнерства	475
<i>Санченко Д. Є.</i>	Загальні принципи права в контексті конституціоналізму: теоретичний огляд	480
<i>Сурмак В. В.</i>	Принципи та деякі аспекти захисту авторського права в Україні на сучасному етапі	483
<i>Календар юридичних подій</i>		486
<i>Найкращі афоризми</i>		488
<i>Вітання</i>		489